

## Medumu (Vasarišku) Svētā Jāņa Kristītāja Romas katoļu baznīca

Medumu katoļu baznīca būvēta 1933. – 1935. gadā pēc arhitekta Pavlova būvprojekta par draudzes līdzekļiem prāvesta J. Ploņa uzraudzībā. Pārtrauktie būvdarbi Medumu baznīcā netika atsākti līdz 1954. gadam, tā bija ļoti neizskatīga un valdīja liela nabadzība. Kad 1954. g. reliģisko lietu pilnvarotais Resbergs apmeklēja Medumu baznīcu, viņš sašutumā izteica izbrīnu: “Kas te ir, baznīca vai lopu kūts?” Pēc tam prāv. J. Gavračs apmeta iekšpusi un sāka izdaiļot baznīcu. Prāv. L. Lapkovskis no 1957. gada turpināja iesākt darbu un nobeidza baznīcas iekārtošanu un izveidošanu. Baznīcā ir sv. Modesta relikvijas, bīskapa A. Urbša apbrīnotas 1938. gadā. Blakus baznīcai kapsēta. To iesvētīja ar bīskapa Rancāna atļauju dekāns J. Plonis 1933. gadā.

**Adrese:** Vasariški, Medumu pagasts, Daugavpils nov., LV-5460

**E-pasta adrese:** taka@dnd.lv

**Mājas lapa:** <http://www.visitdaugavpils.lv>

**Koordinātes:** 55°48'26.2" N, 26°20'47.6" E

### Kultūrvēsturiskie objekti

**Apraksts:** Medumu apkārtnes katoļticīgie gāja uz Smelinu. Tur bija veca koka baznīca, pārbūvēta 1854. gadā. Pēc Pirmā pasaules kara šī baznīca palika Lietuvā. Pēc robežas slēgšanas baznīcas apmeklētājiem katreiz bija jākāro caurlaides formalitātes. Tas sagādāja lielas neērtības. Tāpēc Grīvā dzīvojošie prāvesti jau no 1922. gada sāka braukt uz Medumu noturēt dievkalpojumus. Tie notika katoļticīgā saimnieka Jāzepa Gabrāna mājā, kura bija liela un atradās 2 km no Medumu centra. 1928. g. Medumu draudzē bija apm. 1000 locekļu un tā skaitījās kā Grīvas filiāle. 1931. gadā Medumu baznīcas vajadzībām piešķīra 16 ha zemes. To no valsts fondiem iemērtāja mērnieks Mikelāns neapdzīvotā vietā, krūmiem noaugušā uzkalnē. Bija dota arī otra izīrēta vēle, tuvāk Medumu centram, tur, kur tagad atrodas vecticībnieku lūgšanu nams. Tā ka draudzes priekšniekam Azarevičam bija par 2 km tuvāk uzkalns neka Medumu centrs, viņš izvēlējās vietu baznīcai krūmiem apaugušā uzkalnā. Tam piekrita arī Grīvas prāvests J. Plonis, kas pārzināja Medumu baznīcas liecības. Pēc zemes piešķiršanas prāvests J. Plonis uzsāka baznīcas celšanu. Plānu izstrādāja arhitekts Pavlovs. Draudzes locekļi jau no 1932. gada vāca līdzekļus baznīcas celšanai: rīkoja loterijas, “laimes akas”, sarīkojumus u.c.. No citām draudzēm medumiešiem nekāda palīdzība neienāca. Ar bīskapa J. Rancāna atļauju Medumu baznīcai pamatākmēni iesvētīja dek. J. Plonis 1933. g. 24. jūnijā, sv. Jāņa Kristītāja dienā. Svinībās piedalījās ļoti daudz cilvēku. Baznīcu cēla no betona ķieģeļiem. Darbs virzījās sekmīgi un jau 1935. g. 10. jūnijā baznīcai uzlika pagaidu jumtu, ielika logus, durvis un sāka noturēt pirmos dievkalpojumus. 1936. gadā Medumu draudzei nozīmēja pastāvīgu prāvestu J. Kazenas (dzim. 1869. g., ordinēts 1895. g.). Plebānijas vēl nebija, tāpēc prāvests dzīvoja privātās mājās, netālu no baznīcas. Tad uzsāka celt māla kleķa kūti, kurai uzlika cinkota skārda jumtu. 1937. g. septembrī uzsāka celt lielu divu stāvu plebāniju. Šajā gadā baznīcā nobeidza koka apdares darbus un uzlika cinkota skārda jumtu.

1939. g. 2. jūlijā Liepājas bīskaps A. Urbšs Medumu baznīcā veica kanonisko vizitāciju. Viņu pavadīja vairāki garīdznieki un LU Romas katoļu teoloģijas fakultātes studenti. Arī pēc bīskapa vizitācijas baznīcā turpinājās būvdarbi, bet, sākoties Otrajam pasaules karam, tie palika nenobeigti.

Baznīca ir 15 x 10 x 7 m liela, ar 3 x 10 m lielu lieveni priekšā, kuru balsta 4 betona pīlāri. Baznīca bez presbiterija un kora telpām ir 100 m<sup>2</sup>. Nepabeigtajam tornim uzlikts lēzens četrslīpains skārda jumts. Pēc plāna tornim bija jānoslēdzas ar augstu smaili. Baznīca ir vienas navas celtnē, ar trijiem altāriem. Lielais altāris mūra, virs kura paceļas liela sv. Jāņa Kristītāja glezna ozolkoka rāmī. Šis svētais ir arī Medumu baznīcas patrons. Presbiterija abās pusēs nelielas sakristejas. Sānos pa labi Kristus Karaļa altāris ar lielu bareljefa figūru. Kreisajā pusē Jaunavas Marijas Lurdas altāris. Baznīcas grīda un griesti no koka. Griesti apmesti. Ir kora telpas ar “Bokuma” firmas harmoniju. No ārpusē baznīca apmesta 1969. g. Ieejas durvis no gala trīs un vienas no sakristejas. 1975. g. baznīcā ierīkoja centrālapkuri. Pārtrauktie būvdarbi Medumu baznīcā netika atsākti līdz 1954. gadam, tā bija ļoti neizskatīga un valdīja liela nabadzība. Kad 1954. g. reliģisko lietu pilnvarotais Resbergs apmeklēja Medumu baznīcu, viņš sašutumā izteica izbrīnu: “Kas te ir, baznīca vai lopu kūts?” Pēc tam prāv. J. Gavračs apmeta iekšpusi un sāka izdaiļot baznīcu. Prāv. L. Lapkovskis no 1957. gada turpināja iesākt darbu un nobeidza baznīcas iekārtošanu un izveidošanu. Baznīcā ir sv. Modesta relikvijas, bīskapa A. Urbša apbrīnotas 1938. gadā. Blakus baznīcai kapsēta. To iesvētīja

ar bīskapa Rancāna atļauju dekāns J. Plonis 1933. gadā.

